

har han derved berøvet mig et Middel til at sætte denne Fordring igjennem. Det vil isvrigt i Kjøbenhavn være meget vanskeligt at afgjøre det Spørgsmaal, hvilke Kirkegængere der høre til et Sogn. I Kjøbenhavn, hvor tilfældige Omstændigheder kunne bevirke en stærk Tilstrømning til en enkelt Prædikant, vil det, hvor store end Kirkerne ere, aldrig kunne undgaaes, at der vil blive Mangel paa Plads, naar det lykkes en Prædikant ret at komme i Møde. Den ærede Ordfører har gjort nogle Bemærkninger med Hensyn til Domstolene idag ligesom ved den foregaaende Behandling. Jeg fandt dengang ingen Anledning til at imødegaae ham; men da han atter idag har fremsat dem, er jeg nødt til at udtale mig derom. Han bemærkede nemlig, at der kun var Een i Landet, der var fritagen for at lade sine Handlinger komme under Domstolenes Paakjendelse. Det er en Selvfølge, at Ministrene ikke som Personer kunne gjøre Paastand paa at blive deelagtige i denne Uantastelighed; men der er kun Tale om Statsmagten, og da maa den ærede Ordfører kunne forstaae, at ligesaa lidt som man gjør den lovgivende Magts Beslutninger til Gjenstand for Domstolenes Paakjendelse, og ligesaa lidt som man gjør det med Hensyn til Beslutningerne, der tages af den ene Deel af den lovgivende Magt, ligesaa lidt kan der være Tale om at stille Administrationen paa en anden Maade ligeoverfor Domstolene. Den ærede Ordfører maatte ogsaa let kunne drage en Analogi fra sin egen Virksomhed; han vilde vist ansee det for lidet ønskeligt, hvis der f. Ex. blev Tale om at underkaste det Spørgsmaal, om han havde været berettiget til ikke at antage en Confirmand, Domstolens Paakjendelse. Jeg maa tillade mig at mene, at naar den ærede Ordfører vilde føle den samme hellige Frefrygt, naar han traadte ind i Herredsfogdens Contoir, som han føler, naar han træder ind i Thingstuen, vilde hans Følelse ligeoverfor Administrationen være den rette. Jeg finder saaledes ikke i hvad der er anført mod mit Endringsforslag nogen Grund til at tage det tilbage. Det er naturligt, at man kan ønske, at det juridiske Spørgsmaal, vi her drøfte, kan komme under Domstolens Paakjendelse, idet det isvrigt er en Selvfølge, at det aldrig

vilde kunne falde Ministeriet ind at anlægge Sag mod Nogen, naar man ikke fandt, at der var fuldkommen Fjæle dertil. Jeg troer, at denne Fond vil give Kirkeministeriet Midler til Udvikelse af de Kirker, der kunne trænge dertil, ligesom ogsaa til Opførelse af nye Kirker. Jeg kan gjentagende forsikre, at der ikke er nogen Grund til at være bange for, at man skulde opsamle Capital. Der vil være saa rigelig Anvendelse for disse Midler, at der ikke kan være Tale om at opsamle Capitaler ved at tage een Procent af enhver Kirke. Det er en Selvfølge, at Fonden, der vedrører alle Kirker, ogsaa maa kunne anvendes til Understøttelse for alle Kirker, hvad enten de eie sig selv eller ikke. Jeg kan ikke anerkjende, at man aldeles uden Grund skulde have paaberaabt sig Forholdet med Løgstør og Gudena. Er det virkelig Tilfældet, at alle de, der bidrage til Løgstørkanalen, eller efter det fremlagte Lovforslag skulle bidrage til Gudena, ville have en directe Nytte deraf? Nei, man maa virkelig tage det mere i det Store. Jeg er overbevist om, at Bestemmelsen om Oprettelsen af en Fond vil komme Kirkeetjerne i det Hele taget tilgode. Jeg skal anføre et stort Exempel paa en saadan Bestatning, hentet fra Jernbaneselskabet, idet man har lagt en Deel af Expropriationen paa de Egne, hvor igjennem Jernbanen gaar. Jeg støtter mig altsaa paa utallige Exempler fra Fortiden med Hensyn til Kirkers Bestatning og paa det Hensigtsmæssige i ved den foreslaede Bestemmelse at søge at undgaae at lægge en uforholdsmæssig Byrde paa den Enkelte, idet jeg anbefaler Thinget at vedtage mit under Nr. 6 stillede Endringsforslag.

Ordføreren: Jeg skal kun tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger. Den høitærede Minister talte saa Meget om, at det var at forvente, at jeg vilde modsætte mig ethvert Forslag af ham i denne Retning, at, saa meget han end maatte komme mig imøde, vilde det være rimeligt, at jeg alligevel til den næste Behandling, hvis der gaves en saadan, vilde modsætte mig et saadant Forslag fra hans Side. Jeg maa i den Anledning oplyse, at jeg for mit personlige Vedkommende ikke er utilbøielig til at gaae ind paa den af den ærede Minister